16/03/2020

“Εγώ παιδί μου με την υπομονή τα έβγαλα πέρα τα τόσα σκάνταλα”

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

Ο Άγιος Νικόλαος ο Πλανάς (+1932), ένας άγιος των ημερών μας, ήταν άνθρωπος άκακος, απονήρευτος και με βαθειά ταπείνωση.
Έδειχνε μεγάλη υπομονή στους πειρασμούς και τις δοκιμασίες. Έλεγε κάποτε ο ίδιος συμβουλεύοντας μια πνευματική του κόρη:
“Εγώ παιδί μου με την υπομονή τα έβγαλα πέρα τα τόσα σκάνταλα που μου παρουσιαζόντουσαν”.
Εξηγεί σε μια «κόρη του» γιατί να μην θυμώνει και λέει: «και ‘γω δεν ξέρω να μιλήσω; ξέρω, αλλά σκέφτομαι το αποτέλεσμα και έτσι σιωπώ».

Ο παπα – Νικόλας Πλανάς λειτουργούσε καθημερινά, χωρίς διακοπή, σε διάστημα μισού αιώνα. Στο διάστημα αυτό τύχαινε κάποτε να μην έχει πρόσφορο. Πάντοτε όμως εξοικονομούσε είτε από τους πιστούς είτε από τους γύρω φούρνους.

Κάποια μέρα είχε προχωρήσει ο όρθρος αρκετά, αλλά πρόσφορο δεν φαινόταν

πουθενά. Έστειλε να ψάξουν στους φούρνους και στις νοικοκυρές που πάντα είχαν. Κοίταξε και στα ντουλάπια του ιερού, μήπως είχε αφήσει άλλος ιερέας. Μα κανένα αποτέλεσμα. Στενοχωρήθηκε μέχρι δακρύων.
Κάποια στιγμή τον βλέπουν να βγαίνει στην ωραία πύλη κρατώντας ένα πρόσφορο φρέσκο-φρέσκο. Το είχε βρει πάνω στην αγία τράπεζα!
-Κοιτάξτε, παιδιά μου, τι σημείο μου έκανε ο Θεός, είπε συγκινημένος και χαρούμενος.
Όλα τα θαύματα, σημεία τα έλεγε. Τα θεωρούσε φυσικά, γιατί είχε μεγάλη πίστη. Στα συναξάρια συναντάμε ασκητές που τους υπηρετούσε άγγελος Κυρίου. Πολύ φυσικό λοιπόν να υπηρετούσε άγγελος Κυρίου και τον παπα-Νικόλα, τον «εντός του κόσμου διαβούντα αληθινόν ασκητήν».

Αρκετοί ενορίτες του, κυρίως μικρά παιδιά, τον έβλεπαν όταν λειτουργούσε κυριολεκτικά μεταρσιωμένο. «Η φήμη του παπα-Νικόλα», διηγείται σεβαστή γυναίκα, «είχε απλωθεί σ’ όλη την Αθήνα. Κάποτε, παραμονή Χριστουγέννων, ξεκίνησα με τα εγγονάκια μου για να κοινωνήσω από τ’ αγιασμένα χέρια του.
Τότε στη Βουλιαγμένη ήταν ακόμα ερημιά. Είκοσι χαμόσπιτα σκόρπια εδώ κι εκεί και τριγύρω χωράφια. Στη θέση της σημερινής εκκλησίας υπήρχε ένα παλιό βυζαντινό εκκλησάκι, μικρό σαν κουβούκλιο, χαμηλό και μισοσκότεινο.
Είχαν έρθει και άλλες οικογένειες με τα παιδάκια τους. Κάποια στιγμή που ο παπα-Νικόλας εμφανίστηκε στην ωραία πύλη κρατώντας το άγιο ποτήρι, το εγγονάκι μου φώναξε:
-Γιαγιά, ο παπάς περπατάει στον αέρα!
-Πάψε, του λέω, ενώ συγχρόνως σταυροκοπήθηκα. Πώς περπατάει στον αέρα;
-Τον βλέπω κι εγώ, φώναξε άλλο παιδάκι. Δεν πατάει κάτω.
Στο «Μετά φόβου…» πλησιάσαμε όλες οι γυναίκες και τα παιδάκια να κοινωνήσουμε. Ο παπα-Νικόλας δεν είχε ακούσει τίποτε, αλλά, κι αν είχε ακούσει, δεν έδωσε καθόλου προσοχή.
Από τότε ερχόμουν πάντοτε εδώ και κοινωνούσα. Και κάθε φορά ήταν αδύνατον να μην ακούσω παιδάκια να φωνάζουν:
–Ο παπάς περπατάει στον αέρα!».

Το 1920, ανήμερα τα Χριστούγεννα, ο όσιος λειτουργούσε στον άγιο Ιωάννη Βουλιαγμένης. Όταν βγήκε να κοινωνήσει τους πιστούς, πλησίασε και μια γυναίκα με το μωρό της. Αφού κοινώνησε το μικρό, το έδωσε σε μια κοπέλα, την Ιουλία, να το κρατάει.
Η Ιουλία, καθώς το κρατούσε, γύρισε και κοίταξε τον ιερέα. Τότε παρά λίγο να της πέσει το παιδί από τα χέρια.
-Πρόσεξε! Τί έπαθες; της φωνάζει η γυναίκα.
–Βλέπω τον παπά να στέκεται πάνω σ’ ένα σύννεφο, απάντησε εκείνη εκστατική.

Άλλοτε πάλι, ενώ λειτουργούσε ο όσιος στον προφήτη Ελισαίο, έγινε και τούτο: Ένα οκτάχρονο παιδάκι βγαίνει κάτωχρο από το ιερό και λέει στη μητέρα του:
-Μαμά, ο παπα-Νικόλας είναι τόσο ψηλά από τη γη!
Και της έδειξε μισό πήχη με το χεράκι του.

Δύο μικροί φίλοι, καθώς βάδιζαν στο δρόμο, συνάντησαν τον άγ. Νικόλαο. Ο ένας από τούς δύο ήταν τύπος αγαθός· και επειδή ήταν αγαθός οι φίλοι του τον έλεγαν βλάκα, αλλά δεν συνέβαινε αυτό, ήταν απλώς αθώος και πολύ θρησκευόμενος.

Στο δρόμο πού συνάντησαν τον άγ. Νικόλαο, λέει ο αγαθός στον φίλο του: «Κοίταξε να δεις, ο παπάς δεν πατάει στη γη»! Και ο μεν αγαθός έβλεπε τον Άγιο 30 πόντους πάνω από το έδαφος, ο δε άλλος δεν μπορούσε να τον δει.

Ο Παπαδιαμάντης για τον παπα-Νικόλα

Τις πρώτες γραπτές μαρτυρίες για την αγιότητα του παπα-Νικόλα τις έχουμε από τον σύγχρονό του Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη. Ο Παπαδιαμάντης ήταν ψάλτης του, στο Εκκλησάκι του Αγίου Ελισσαίου, κοντά στο Μοναστηράκι της Αθήνας. Έψαλλε στους εσπερινούς και τους όρθρους, στις λειτουργίες και τις ολονυκτίες, που τελούσε με κατάνυξη, αλλά και μεγαλοπρέπεια ο παπα-Νικόλας. Και μπόρεσε να εισδύση στο βάθος της αγιαμένης αυτής ύπαρξης και να αντιληφθή το πλήθος των χαρισμάτων της, τα οποία ήταν επιμελώς κρυμμένα κάτω από το κέλυφος της απλότητας και της ταπείνωσης, γιατί ήταν και εκείνος εντεταγμένος στην ίδια προοπτική, ήταν, δηλαδή, φορέας της Ορθοδόξου Παραδόσεως.

Τον ονομάζει άξιο λειτουργό του Υψίστου και τον αντιπαραβάλλει με τους “επαγγελματικούς ιερείς”, όπως τους αποκαλεί, και συνεχίζει: “Γνωρίζω ένα ιερέα εις τας Αθήνας. Είναι ο ταπεινότερος των ιερέων και ο απλοϊκότερος των ανθρώπων. Δια πάσαν ίεροπραξίαν αν του δώσης μίαν δραχμήν, ή πενήντα λεπτά, ή μίαν δεκάραν, τα παίρνει. Αν δεν του δώσης τίποτε, δεν ζητεί... Κάθε ψυχοχάρτι, φέρον τα μνημονευτέα ονόματα των τεθνεώτων, αφού άπαξ του το δώσης, το κρατεί δια πάντοτε. Επί δύο, τρία έτη εξακολουθεί να μνημονεύει τα ονόματα. Εις κάθε προσκομιδήν μνημονεύει δύο ή τρεις χιλιάδες ονόματα. Δεν βαρύνεται ποτέ. ... είναι αξιαγάπητος, είναι απλοϊκός και ενάρετος, είναι άξιος του πρώτου Μακαρισμού του Σωτήρος”.

(Μάρθας μοναχής, Ο Άγιος παπα- Νικόλας πλανάς, Εκδ. Αστήρ, Αθήναι 1992)